

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2020/2233 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 23ης Δεκεμβρίου 2020

σχετικά με τη δέσμευση των κεφαλαίων που απορρέουν από επανεισορές στο πλαίσιο της επενδυτικής διευκόλυνσης ΑΚΕ από πράξεις βάσει του 9ου, 10ου και 11ου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την εσωτερική συμφωνία μεταξύ των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, για τη χρηματοδότηση της βοήθειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης βάσει του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, για την περίοδο 2014 έως 2020, δυνάμει της συμφωνίας εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΕ, καθώς και για τη χορήγηση χρηματοδοτικής ενίσχυσης στις υπερπόντιες χώρες και εδάφη για τις οποίες ισχύει το τέταρτο μέρος της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽¹⁾ («εσωτερική συμφωνία του 11ου ΕΤΑ»), και ιδίως το άρθρο 1 παράγραφος 5,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Τα κεφάλαια που απορρέουν από επανεισορές στο πλαίσιο της επενδυτικής διευκόλυνσης για την Αφρική, την Καραϊβική και τον Ειρηνικό (ΑΚΕ) από πράξεις βάσει του 9ου, 10ου και 11ου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης («κεφάλαια που απορρέουν από επανεισορές») δεν μπορούν να δεσμευτούν μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020, εκτός εάν το Συμβούλιο αποφασίσει διαφορετικά με ομόφωνη απόφαση κατόπιν πρότασης της Επιτροπής.
- (2) Υπάρχουν ισχυρά στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι παρά το ότι η επενδυτική διευκόλυνση ΑΚΕ συντέμνει στην επίτευξη των στόχων της μείωσης της φτώχειας, της ένταξης στην παγκόσμια οικονομία και της βιώσιμης ανάπτυξης των χωρών ΑΚΕ, όπως ορίζεται στη συμφωνία εταιρικής σχέσης μεταξύ των μελών της ομάδας των κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού, αφενός, και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφετέρου ⁽²⁾ («συμφωνία εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΕ»), δεν μεγιστοποίησε τη σχετική συμβολή της. Η συνέχιση της χρήσης των επανεισορών της επενδυτικής διευκόλυνσης ΑΚΕ βάσει νέου πλαισίου και διακυβέρνησης θα μπορούσε να αποφέρει καλύτερα αποτελέσματα ως προς την ανάπτυξη.
- (3) Στις 14 Ιουνίου 2018, η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας («πρόταση ΜΓΑΔΣ»), στην οποία προβλέπεται η θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη+ (ΕΤΒΑ+) και μια υποστήριξη εγγύησης εξωτερικής δράσης, στο πλαίσιο των οποίων τα κράτη μέλη θα μπορούν να καταβάλουν συνεισφορές που θα προορίζονται για τη δρομολόγηση δράσεων σε συγκεκριμένες περιοχές, χώρες, τομείς ή υφιστάμενα επενδυτικά σκέλη.
- (4) Στις 4 Δεκεμβρίου 2020, η Επιτροπή των Πρέσβων ΑΚΕ-ΕΕ εξέδωσε την απόφαση αριθ. 2/2020 ⁽³⁾, για να τροποποιήσει την απόφαση αριθ. 3/2019 ⁽⁴⁾ για τη θέσπιση μεταβατικών μέτρων δυνάμει του άρθρου 95 παράγραφος 4 της συμφωνίας εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΕ, προκειμένου να παραταθεί περαιτέρω η εφαρμογή των διατάξεων της συμφωνίας εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΕ έως τις 30 Νοεμβρίου 2021 ή έως την έναρξη ισχύος μιας νέας συμφωνίας ΑΚΕ-ΕΕ («νέα συμφωνία»), ή έως την προσωρινή εφαρμογή μεταξύ της Ένωσης και των κρατών ΑΚΕ της νέας συμφωνίας, ανάλογα με το ποια θα επέλθει νωρίτερα. Η περίοδος που ορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 5 της εσωτερικής συμφωνίας του 11ου ΕΤΑ, κατά τη διάρκεια της οποίας μπορούν να δεσμευτούν τα κεφάλαια που απορρέουν από επανεισορές στο πλαίσιο της επενδυτικής διευκόλυνσης ΑΚΕ από πράξεις βάσει του 9ου, 10ου και 11ου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης, θα πρέπει να παραταθεί έως τις 30 Ιουνίου 2021, προκειμένου να καταστεί δυνατή η ανάληψη νέων υποχρεώσεων για επανεισορές στο πλαίσιο της επενδυτικής διευκόλυνσης ΑΚΕ και συνεχής στήριξη προς τις χώρες ΑΚΕ, έως ότου καταστεί πλήρως επιχειρησιακός ο μηχανισμός χρηματοδότησης της γειτονίας, της ανάπτυξης και της διεθνούς συνεργασίας που θα εγκριθεί βάσει της πρότασης ΜΓΑΔΣ («μηχανισμός εξωτερικής χρηματοδότησης»).

⁽¹⁾ ΕΕ L 210 της 6.8.2013, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 317 της 15.12.2000, σ. 3.

⁽³⁾ Απόφαση αριθ. 2/2020 της Επιτροπής των Πρέσβων ΑΚΕ-ΕΕ της 4ης Δεκεμβρίου 2020 για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 3/2019 της Επιτροπής των Πρέσβων ΑΚΕ-ΕΕ για τη θέσπιση μεταβατικών μέτρων δυνάμει του άρθρου 95 παράγραφος 4 της συμφωνίας εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΕ (ΕΕ L 420 της 14.12.2020, σ. 32).

⁽⁴⁾ Απόφαση αριθ. 3/2019 της Επιτροπής των Πρέσβων ΑΚΕ-ΕΕ της 17ης Δεκεμβρίου 2019 για τη θέσπιση μεταβατικών μέτρων βάσει του άρθρου 95 παράγραφος 4 της συμφωνίας εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΕ (ΕΕ L 1 της 3.1.2020, σ. 3).

- (5) Το Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1601 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) («ΕΤΒΑ») κρίνεται ιδιαίτερα σημαντικό για τις επενδυτικές ανάγκες των καλυπτόμενων περιοχών (Υποσαχάρια Αφρική και Ευρωπαϊκή Γειτονία) καθώς και για τις προτεραιότητες και τις δεσμεύσεις της Ένωσης.
- (6) Στην κοινή τους ανακοίνωση της 9ης Μαρτίου 2020 με τίτλο «Προς μια ολοκληρωμένη στρατηγική με την Αφρική» («κοινή ανακοίνωση»), η Επιτροπή και ο Υπάτος Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας («Υπάτος Εκπρόσωπος») ζήτησαν από την Ένωση να στηρίξει τη βιώσιμη ανάπτυξη και την απασχόληση σε ολόκληρη την αφρικανική ήπειρο. Η Ένωση επιθυμεί, μεταξύ άλλων, να συνεργαστεί με την Αφρική για την προώθηση των επενδύσεων κλιμακώνοντας τη χρήση καινοτόμων χρηματοδοτικών μηχανισμών.
- (7) Στην κοινή ανακοίνωση, η Επιτροπή και ο Υπάτος Εκπρόσωπος υπογράμμισαν ότι τα χρηματοδοτικά μέσα πρέπει να ενθαρρύνουν τις επενδύσεις με υψηλό αναπτυξιακό αντίκτυπο, κυρίως για τη στήριξη του ιδιωτικού τομέα, σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 13ης Μαΐου 2014 με τίτλο «Ενίσχυση του ρόλου του ιδιωτικού τομέα για την επίτευξη βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης στις αναπτυσσόμενες χώρες», συγκεκριμένα μετρήσιμος αναπτυξιακός αντίκτυπος, προσθετικότητα, ουδετερότητα, κοινό συμφέρον και συγχρηματοδότηση, χαρακτήρας επίδειξης και τήρηση των κοινωνικών, περιβαλλοντικών και φορολογικών προτύπων.
- (8) Είναι αναγκαίο να εξασφαλιστεί η δυνατότητα οι επανεισορές που αναφέρονται στην παρούσα απόφαση να συνιστούν συνεισφορές στο μηχανισμό εξωτερικής χρηματοδότησης («διάθεση εξωτερικών εσόδων για ειδικό προορισμό» όπως αναφέρεται στο άρθρο 21 παράγραφος 2 στοιχείο α) σημείο ii) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (**)) προκειμένου να χρηματοδοτηθεί στήριξη προς τις χώρες ΑΚΕ στο πλαίσιο μιας προσέγγισης ενιαίας δέσμης, και σύμφωνα με τους στόχους, τις αρχές και τη διακυβέρνηση του μηχανισμού εξωτερικής χρηματοδότησης, μέσω χρηματοδοτικών μέσων, συνδυαστικών πράξεων, δημοσιονομικών εγγυήσεων ή οποιασδήποτε άλλης μη επιστρεπτέας μορφής ενίσχυσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046. Με τον τρόπο αυτό θα επιτραπεί η αδιάλειπτη μετάβαση από την επενδυτική διευκόλυνση ΑΚΕ καθώς και η συνέχεια όσον αφορά το εύρος των προϊόντων.
- (9) Μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2027, τα κεφάλαια που απορρέουν από επανεισορές δεν θα πρέπει να εισπράττονται ως εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό από το μηχανισμό εξωτερικής χρηματοδότησης. Με την επιφύλαξη των αποφάσεων που θα ληφθούν σε σχέση με τα μεταγενέστερα πολυετή δημοσιονομικά πλαίσια, μετά την ημερομηνία αυτή, τα εν λόγω κεφάλαια θα εισπράττονται από τους μεταγενέστερους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς έως ότου εξαντληθούν.
- (10) Οι εισροές της επενδυτικής διευκόλυνσης ΑΚΕ, εν όψει του εκτιμώμενου συνολικού ποσού 2021-2027 θα πρέπει να μεταφέρονται ετησίως ως συμπληρωματική χρηματοδότηση των σχετικών γραμμών προϋπολογισμού του μηχανισμού εξωτερικής χρηματοδότησης, σύμφωνα με τα έγγραφα προγραμματισμού.
- (11) Η Επιτροπή πρέπει να διοχετεύει τα κεφάλαια που απορρέουν από επανεισορές μέσω της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ), καθώς και μέσω του ΕΤΒΑ+, με στόχο τη μεγιστοποίηση του αναπτυξιακού αντικτύπου και της προσθετικότητάς τους, λαμβάνοντας επίσης υπόψη ζητήματα βιωσιμότητας του χρέους. Όλες οι πράξεις θα πρέπει να υπόκεινται στη διακυβέρνηση του ΕΤΒΑ+ και στην αρχή της προτεραιότητας στην πολιτική.
- (12) Σύμφωνα με την πρόταση ΜΓΑΔΣ, τα κεφάλαια που απορρέουν από επανεισορές θα πρέπει να διοχετεύονται πρωτίστως σε αναπτυξιακά μέσα υψηλών χρηματοοικονομικών κινδύνων, ιδίως σε μέσα χρηματοδότησης αντικτύπου, επενδυτικά κεφάλαια και δράσεις σε λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες (ΛΑΧ). Οι πράξεις θα πρέπει να επιδιώκουν τη μεγιστοποίηση του αναπτυξιακού αντικτύπου.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1601 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Σεπτεμβρίου 2017, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ΕΤΒΑ), της εγγύησης του ΕΤΒΑ και του Ταμείου Εγγυήσεων του ΕΤΒΑ (ΕΕ L 249 της 27.9.2017, σ. 1).

(**) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).

- (13) Σύμφωνα με το άρθρο 152 παράγραφος 4 της συμφωνίας για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (7), το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου από το ΕΤΑ στο πλαίσιο της επενδυτικής διευκόλυνσης ΑΚΕ, το οποίο έχει συσσωρευτεί από διαδοχικές περιόδους του ΕΤΑ, θα επιστρέφεται στο Ηνωμένο Βασίλειο καθώς ωριμάζει η αντίστοιχη επένδυση. Εκτός εάν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά, το μερίδιο κεφαλαίου του Ηνωμένου Βασιλείου δεν δεσμεύεται εκ νέου μετά το πέρας της περιόδου αναλήψεων υποχρεώσεων του 11ου ΕΤΑ ούτε ανανεώνεται σε μεταγενέστερες χρονικές περιόδους,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Για πράξεις στο πλαίσιο της επενδυτικής διευκόλυνσης ΑΚΕ, η περίοδος που ορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 5 της εσωτερικής συμφωνίας του 11ου ΕΤΑ, κατά τη διάρκεια της οποίας μπορούν να δεσμευτούν τα κεφάλαια που απορρέουν από επανεισορές στο πλαίσιο της επενδυτικής διευκόλυνσης ΑΚΕ από πράξεις βάσει του 9ου, 10ου και 11ου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης, παρατείνεται έως τις 30 Ιουνίου 2021 ή έως την έναρξη ισχύος κανονισμού για τη θέσπιση μηχανισμού εξωτερικής χρηματοδότησης, ανάλογα με το ποια ημερομηνία είναι μεταγενέστερη, και σε καμία περίπτωση αργότερα από τις 30 Νοεμβρίου 2021, προκειμένου να καταστεί δυνατή η ανάληψη νέων υποχρεώσεων για επανεισορές στο πλαίσιο της επενδυτικής διευκόλυνσης ΑΚΕ.

Άρθρο 2

1. Τα κεφάλαια που απορρέουν από επανεισορές στο πλαίσιο της επενδυτικής διευκόλυνσης ΑΚΕ από πράξεις βάσει του 9ου, 10ου και 11ου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης μετά τις 30 Ιουνίου 2021 αποτελούν συνεισφορές στο μηχανισμό εξωτερικής χρηματοδότησης με τη μορφή εξωτερικών εσόδων για ειδικό προορισμό για τον σκοπό της παροχής χρηματοδότησης μέσω της ΕΤΕπ μέσω δημοσιονομικών εγγυήσεων και συνδυαστικών πράξεων στο πλαίσιο του ΕΤΒΑ+, μέσω εγγύησης εξωτερικής δράσης και χρηματοδοτικών μέσων ή μέσω άλλης μη επιστρεπτέας μορφής ενίσχυσης σύμφωνα με τις αρχές, τους στόχους και την διακυβέρνηση του ΕΤΒΑ+.
2. Με την επιφύλαξη των αποφάσεων που θα ληφθούν σε σχέση με τα μεταγενέστερα πολυετή δημοσιονομικά πλαίσια, μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2027 και μέχρι την εξάντληση των επανεισορών, τα κεφάλαια που απορρέουν από επανεισορές συνιστούν συνεισφορές σε επόμενους μηχανισμούς εξωτερικής χρηματοδότησης της Ένωσης, οι οποίοι αντικαθιστούν το μηχανισμό εξωτερικής χρηματοδότησης.
3. Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, ως «επανεισορές» νοούνται όλα τα έσοδα, συμπεριλαμβανομένων των μερισμάτων, των υπερτιμημάτων, των αμοιβών εγγυοδοσίας και των τόκων από δάνεια και από ποσά σε τυχόν λογαριασμούς που ανοίγονται για το σκοπό της καταχώρισης μετρητών τα οποία διακρατούνται για λογαριασμό της επενδυτικής διευκόλυνσης ΑΚΕ. Επίσης, νοείται και η απόδοση από επενδύσεις ταμειακών διαθεσίμων και οι επιστροφές, συμπεριλαμβανομένων των κεφαλαιακών επιστροφών, των αποδεσμευμένων εγγυήσεων και της αποπληρωμής του κεφαλαίου δανείων που προκύπτουν από πράξεις στο πλαίσιο της επενδυτικής διευκόλυνσης ΑΚΕ. Τα κεφάλαια που απορρέουν από την αποδέσμευση των επανεισορών θεωρούνται εξίσου επανεισορές.
4. Οι επανεισορές υπόκεινται στους εφαρμοστέους κανόνες και διαδικασίες του μηχανισμού εξωτερικής χρηματοδότησης.

Άρθρο 3

Οι συνεισφορές διατίθενται για τις χώρες ΑΚΕ.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

(7) ΕΕ L 29 της 31.1.2020, σ. 7.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2021, εκτός από το άρθρο 2, το οποίο εφαρμόζεται από την 1η Ιουλίου 2021, ή από την έναρξη ισχύος κανονισμού για τη θέσπιση μηχανισμού εξωτερικής χρηματοδότησης, ανάλογα με το ποια ημερομηνία είναι μεταγενέστερη.

Βρυξέλλες, 23 Δεκεμβρίου 2020.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. ROTH
